IBFAN CZ

Bezpečnost komerční umělé výživy pro nejmenší

Mgr. et Mgr. Aneta Majerčíková

Aktuálně.cz, 23. 12. 2017

Kojenecké mléko AMILK může obsahovat bakterie salmonely, varuje inspekce

Státní veterinární správa, 15. 11. 2022

15.11.2022

Na českém trhu se prodávala kojenecká výživa s možným obsahem bakterie Cronobacter

STAŽENÍ Z TRHU · PROSINEC 2023

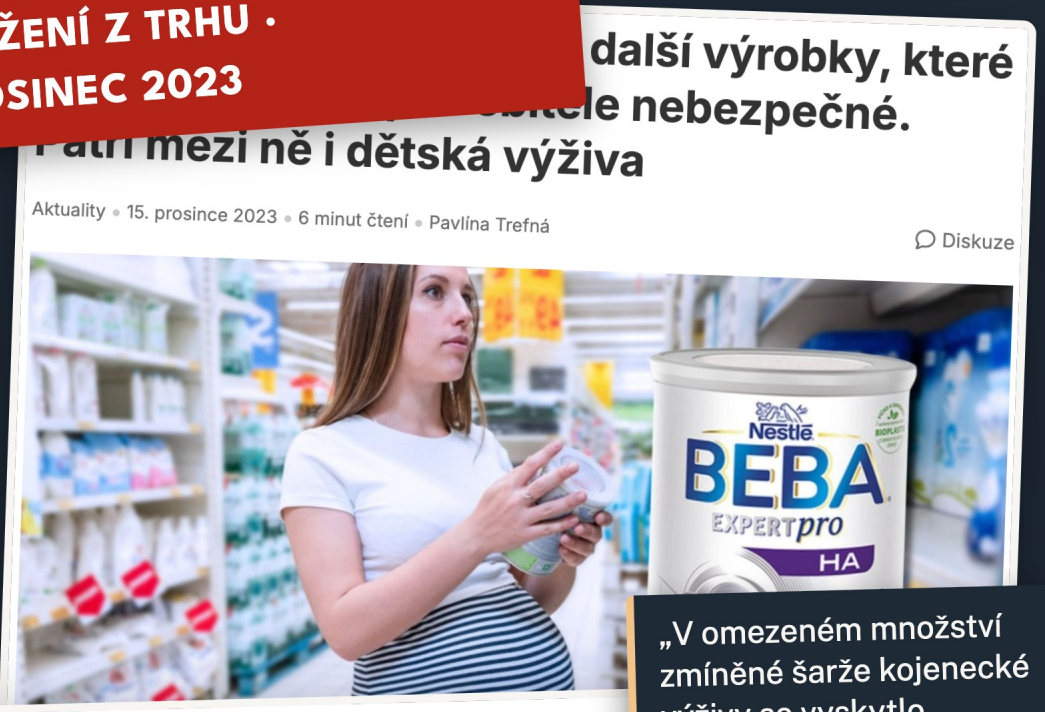

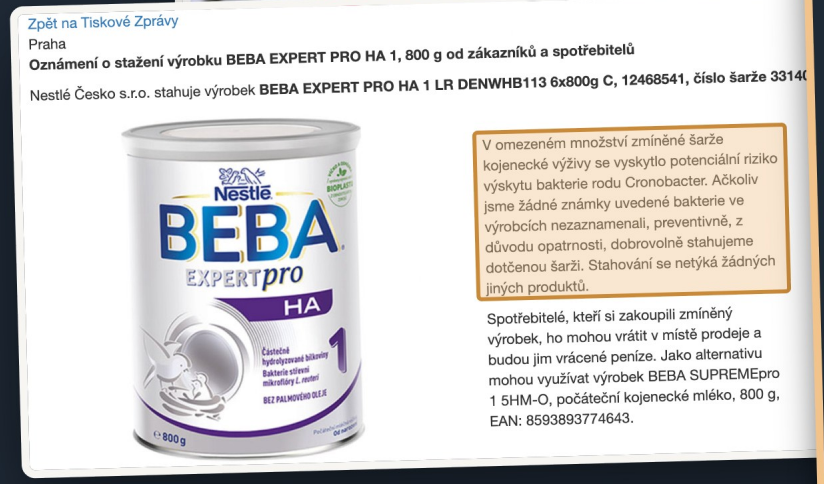

„V omezeném množství zmíněné šarže kojenecké výživy se vyskytlo potenciální riziko výskytu bakterie rodu Cronobacter. Ačkoliv jsme žádné známky uvedené bakterie ve výrobcích nezaznamenali, **preventivně, z důvodu opatrnosti, dobrovolně** stahujeme dotčenou šarži. Stahování se netýká žádných jiných produktů.“

Nestlé Česko, 12/2023

Obrázky: Nestlé Česko, Kupi.cz, Aktuálně.cz, SVS

2002 · A STÁLE AKTUÁLNÍ

> Jako spotřebitelé máme právo vědět, zda je výživa, kterou dáváme svým dětem, bezpečná. Potřebujeme přísnější pravidla pro označování výrobků a upozorňování na riziko kontaminace. **Velmi nás překvapilo, že většina lidí, včetně lékařů a zdravotních sester, neví, že sušená kojenecká výživa není sterilní výrobek.** Doufáme, že když se podělíme o svůj příběh, ušetříme další rodiny zbytečného utrpení, kterým jsme si kvůli tomu prošli my, a především naše dítě.“

— matka dítěte hospitalizovaného opakovaně kvůli otravě Cronobacter sakazakii (zánět mozkových blan), e-mail pro IBFAN, 2002

Kontaminace se opakují

rok · země · firma, produkt · * laboratorní nález bez stažení

Pro děti to nemusí být jedna závadná potravina.
Je to často celý jídelníček.

BIOLOGICKÉ
Mikroorganismy

- **2002** · BE · Nestlé, Beba 1
- **2005** · FR · Blédina aj., Gallia, Picot
- **2007** · AT · Hipp, HA1
- **2007** · AT · Milupa, Pre Aptamil HA
- **2007** · AT · Humana / Wyeth, Babylove
- **2008** · FR · Novalac, AR Digest
- **2012** · DE · Milupa, Aptamil Pre
- **2017** · FR · Lactalis, Picot, Milumel
- **2018** · FR, BE · Premibio, Prémilait
- **2018** · FR · Nestlé, Guigoz
- **2019** · FR, BE, LU · Sodilac, Modilac Riz
- **2022** · ČR · Goldim, Naše mléko 1
- **2023** · ČR + 12 zemí · Nestlé, BEBA Expert Pro HA 1
- **2024** · UK, US, CA · Reckitt, Nutramigen LGG
- **2025** · US · ByHeart, Whole Nutrition · botulismus, 51 dětí v nemocnici

BIOLOGICKÉ
Mikrobiální toxiny

- **2026** · 130 zemí · Nestlé, Danone, Lactalis · Beba, Alfamino, Nutrilon, Aptamil aj.

CHEMICKÉ
Látky z obalů

- **2005** · IT · Nestlé, Nidina · ITX z tiskařské barvy

CHEMICKÉ
Látky z výroby

- **2019–20** · DE, FR, NL · Nestlé, Beba Optipro aj. · MOAH*

FYZIKÁLNÍ
Cizí předměty

- **2010** · US · Abbott, Similac · brouci
- **2021** · UK · Nestlé, SMA Wysoy · plast

Kategorie: bezpecnostpotravin.cz · Hlavní zdroje: IBFAN - ICDC, Baby Milk Action, foodwatch, FSA, CDC, Just Food

CEREULID 2025–2026

Mimořádný rozsah, známé chyby

130+

zemí a území se stahováním výrobků

IBFAN, 5/2026

31

podezření na otravu dětí v ČR, 4 potvrzené

MZd pro Seznam Zprávy, 8/2026

Cereulid, toxin bakterie *Bacillus cereus*, v oleji ARA od jednoho dodavatele. Zvracení a křeče 1–5 hodin po konzumaci. U malých dětí hrozí dehydratace a hospitalizace.

Průjmová onemocnění a jiné závažné infekce jsou častou příčinou úmrtí dětí ve věku 1–59 měsíců (WHO).

Výhrady nejsou nové

Pozdní nebo tiché stahování

2002 Belgie: Beba 1 stažena 7 týdnů po úmrtí novorozence
2005 Čína: Nestlé stáhlo výživu s přebytkem jódu až po tlaku spotřebitelů
2025-6 Rakousko: „tiché“ stahování přes Vánoce (Nestlé) a v lednu (Danone)

Pozdní varování rodičů

2017 Francie, Lactalis: salmonela v závodě v srpnu, stažení až v prosinci
2022 USA, Abbott: FDA 4 měsíce neposunula podnět whistleblowera
2026 ČR: výrobci stahují od prosince, MZd varuje koncem ledna

Vyvození odpovědnosti

2002 Belgie, Natan Geerinck: soud v roce 2007 osvobodil Nestlé i nemocnici
2017 Lactalis, salmonela: dodnes není ve věci rozsudek
2026 trestní oznámení ve Francii, Rakousku, ČR

Přejímání tvrzení výrobců státem

30. 1. 2026 MZd: „Opravdu velká pochvala výrobcům.“ „Jedná se o preventivní akci.“
Pražští hygienici přitom evidovali 2 podezření na otravu už od 12.–13. 1. 2026.
Stát má od výrobců žádat odpovědi, ne za ně předem potvrzovat, že postupovali správně.

Zdroje: IBFAN (5/2026), iRozhlas, Seznam Zprávy (2–8/2026), WHO (2024), Que Choisir, OIG HHS, foodwatch, Reuters, Baby Milk Action, AIMS, VILT, AFP

KOMUNIKACE VÝROBCŮ 2026

Firmy dodnes nepřevzaly plnou odpovědnost

> **„Náš produkt je a vždy byl bezpečný.“**
>
> Nutrilon, dopis rodičům, 5. 2. 2026 · na webu dodnes

SLOVA VÝROBCŮ

„preventivní“ „dobrovolné“ „nejsou dotčeny“ „nepříjemnosti“

MEZITÍM

Inspekce našla **cereulid nad limitem ve 2 výrobcích Nutrilon** (3–4/2026)

4 potvrzené otravy dětí v ČR, všechny po Nestlé Alfamino

Nestlé přiznalo, že s hlášením úřadům čekalo. **Nedbalost odmítlo.**

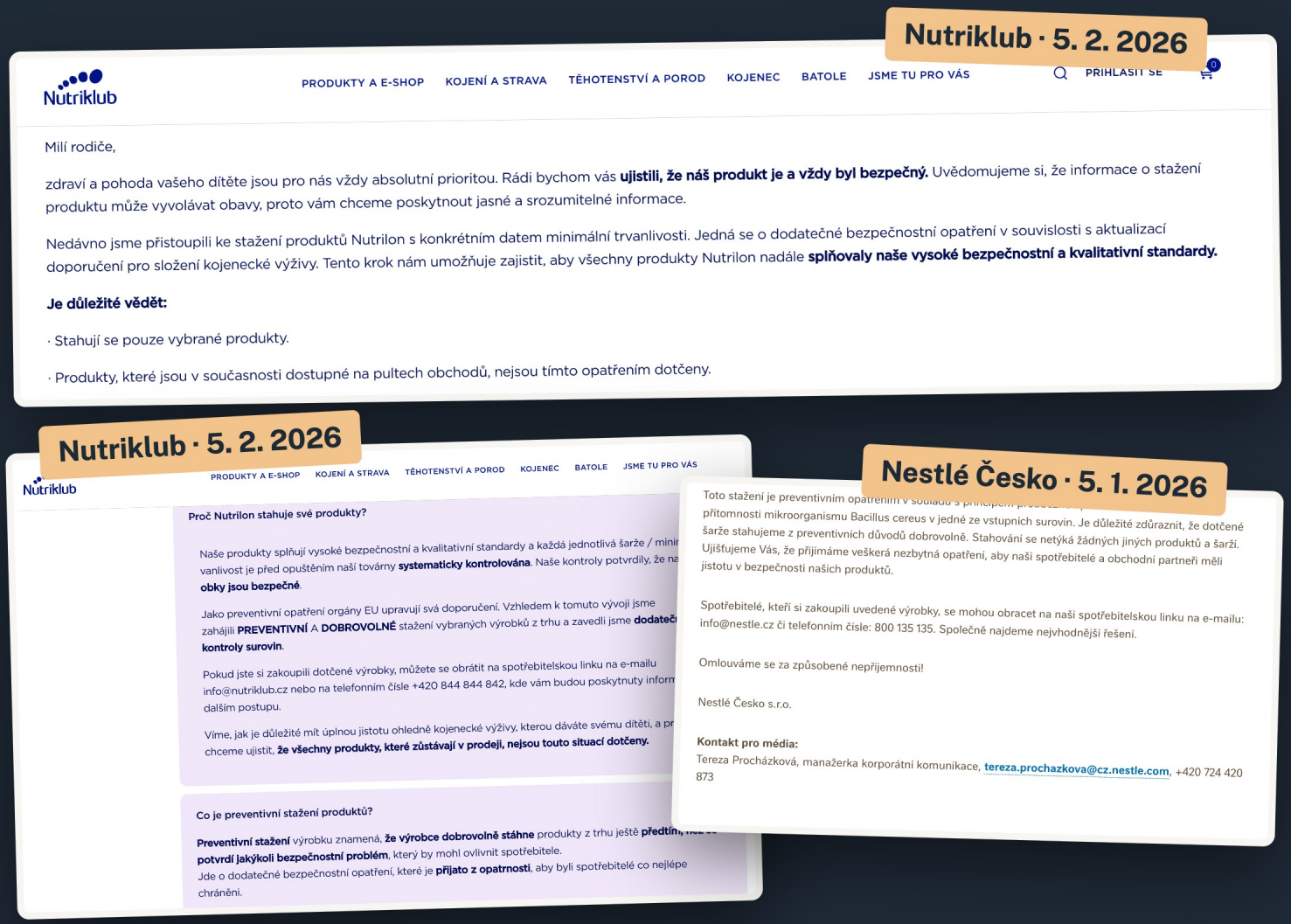

Snímky: nutriklub.cz, Nestlé Česko, stále online 9/2026 · Zdroje: ČT24 (4/2026), Seznam Zprávy (8/2026), Reuters (2026)

LEGISLATIVA

Návrh zákona o bezpečnosti kojenecké a dětské výživy

OCEŇUJEME

Co funguje

- Adresuje některé z největších problémů, které kauza ukázala
- Zpřesňuje obecnou úpravu tam, kde jde o **nejzranitelnější děti**

DOPORUČUJEME

Co upravit

- **Koordinace:** už dnes ji má zajišťovat MZe (§ 15 odst. 3 ZoP)
- **§ 16c odst. 2 ZoP a § 22a VZ:** národní kontaktní místo a SZPI jako 2 subjekty, přitom kontaktním místem je SZPI
- **Sankce:** 3 problémy, viz další slide
- **Důvodová zpráva:** doplnit čl. 3 Úmluvy o právech dítěte a čl. 24 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech

NAVRHUJEME DOPLNIT

Co chybí v novele či jinde

- Ochrana zdravotníků a rozhodování státu před **vlivem firem**
- Laboratoř pro zjištění cereulidu v **biologických vzorcích**
- Osvěta zdravotníků a rodičů o riziku kontaminace a bezpečné přípravě, skladování a podávání umělé výživy
- Informování potravinových bank
- Bezpečná příprava, skladování a podávání umělé výživy v rámci zdravotní péče a soc. služeb (novela § 46 vyhl. č. 137/2004 Sb.)
- Aktualizace nařízení vlády č. 98/2005 Sb. k RASFF

ZoP = zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách · VZ = zákon č. 166/1999 Sb., veterinární zákon

LEGISLATIVA · SANKCE

Sankce v návrhu: 3 problémy

	PROBLÉM	ŘEŠENÍ
1	**Nižší strop za neoznámení nebezpečné potraviny** Nový přestupek v § 17 odst. 6 písm. e) ZoP max. **1 mil. Kč**, dnes až **10 mil. Kč** dle § 17f písm. c) v kombinaci s § 17 odst. 2 písm. c) ZoP. Jako zvláštní ustanovení se použije namísto obecného.	U nadnárodních výrobců nemá 1 ani 10 mil. Kč odstrašující účinek. Zvážit sazbu podle obratu, jako v zákoně o významné tržní síle (§ 8 odst. 3: až 10 % čistého obratu).
2	**Dvojí trestání SZPI a SVS** Hlášení SVS do 12 h je v § 3e odst. 4 ZoP i v § 22 odst. 1 písm. m) VZ, každé s vlastním přestupkem.	Povinnost i přestupek ponechat jen v ZoP. Ve VZ stanovit, že se nepoužije, jde-li o přestupek podle ZoP.
3	**Nižší sazba za porušení opatření SVS** Za porušení nového opatření SVS podle § 22a VZ až **500 tis. Kč**, za porušení běžného opatření SVS dnes až **1 mil. Kč**.	Sjednotit sazby na 1 mil. Kč, zvážit sazbu podle obratu.

ZoP = zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách · VZ = zákon č. 166/1999 Sb., veterinární zákon